

[Holstein.]

Kræfter eller uden nye Kræfter til Erstatning; naar man videre ser, hvilken Interesse, eller rettere hvor ringe Interesse der i Virkeligheden vises Skuespillet paa det kongelige Teater, og naar man endelig tager i Betragtning, hvor lidt det københavnske Publikum i Øjeblikket har Raad til at gaa i Teatret, hvor kan saa noget Menneske tro, at det skulde være muligt i lige Grad at fylde disse to Scener i Sæsontiden!

Saa kommer endelig dertil for Operaens Vedkommende, at den trænger saa vist ikke til nogen Udvidelse. Jeg tror, de fleste virkelig musikkyndige vil give mig Ret i, at de sanglige Præstationer paa den danske Opera gennemgaaende ikke paa nær staar Maal med, hvad der ydes paa Operascener i Udlandet; der er en ganske enkelt Sangerinde og en ganske enkelt Sanger, der kunde synge paa de store udenlandske Operaer uden at falde igennem, Resten vilde falde uhjælpelig igennem. Forholdet er simpelt hen det, at virkelig musikelskende og musikkyndige Mennesker her i København ikke bryder sig om at gaa til Opera, medmindre det drejer sig om Premiærer, og en stor Del af den øvrige Befolkning har slet ikke Raad dertil.

Naar Forholdene økonomisk ligger saadan — og det er der neppe nogen Tvivl om, at de vil komme til —, saa synes jeg, at hele denne Foranstaltning for en Regering, der har økonomisk Nedskaering og Besparelser paa sit Program, er et overmaade hasarderet og lidet vel betænk Foretagende. Men det fik endda være. For mig er det selvfølgelig med Hensyn til det kongelige Teater det kunstneriske og det arkitektoniske, som er det væsentligste, men for den højtærede Trafikminister er det saa øjensynligt Statsradiofonien, hvorom hans Følelser og hans Tanker kredser. Jeg indrømmer, at Statsradiofonien er en overmaade samfundsnyttig Institution, der har sin store Betydning for Befolkningen, men naar saa den skal gøres til det centrale — saaledes som den højtærede Trafikminister gør det i en Kombination med det kongelige Teater, hvor det rent økonomiske skal være det overvejende Hensyn —, ja, saa burde den højtærede Minister dog i det mindste have Sikkerhed for, at Radiolytterne var enstemmigt stemt for hans Statsradiofoni-Plan, for hans Statsradiofoni-Teater. Men det er jo saa langt fra Tilfældet; det langt overvejende Flertal af Radiolyttere; i Jylland i hvert Fald, er Modstandere af den

højtærede Trafikministers Statsradiofoni-Teater og har protesteret skarpt imod det.

Jeg synes, det er vanskeligt at tænke sig et Forslag, som i alle Henseender er mere uheldigt og mere ubetimeligt end det, den højtærede Trafikminister her har lagt paa Tingets Bord, og jeg haaber oprigtig talt, at det maa lykkes at gøre Københavns Befolkning og den danske Offentlighed klar over, hvad det i Virkeligheden er, der foregaar her. Thi at sige, som jeg tillod mig at gøre om Regeringens Museumsplan, Stormgade-Planen, at den ikke var fair mod Befolkningen, er et parlamentarisk Udtryk, som aldeles ikke dækker Forholdet, hvad dette Spørgsmaal angaar; skulde man karakterisere dette Forhold i Overensstemmelse med Sandheden, var det ganske nødvendigt at bruge Udtryk, som ikke er parlamentariske.

Frænkel: Jeg tror ikke, det er rigtigt at lade det ærede Medlem Hr. Holsteins Udtalelser om Operaen paa det kongelige Teater staa uimodsagte. Jeg er ikke Fagmand, men jeg tror, jeg er saa sagkyndig paa Musikkens Omraade, som nogen kan være, der ikke er Fagmand, og jeg tror, jeg har hørt, hvad der overhovedet kan høres i min Tid af Musik, i Indland og Udland, saa jeg har nogle Betingelser for at dømme om det; og jeg maa sige, at jeg har hørt en hel Række fortræffelige Udførelser af Operaer paa det kongelige Teater, som ethvert Teater ogsaa i Udlandet vilde være glad ved at kunne sætte op. At vi ikke kan have Stemmer, som de allerbedydeligste Teatre har dem, er en Selvfølge, for vi kan ikke betale dem, men til syvende og sidst er det ikke Tømmeret i en Stemme alene, det kommer an paa, ikke det, om Styrken af den just er Højdepunktet af, hvad der kan naas af menneskelig Stemme; det er i ganske væsentlig Grad hele Stemmens Karakter og Uddannelse, enten Stemmen selv saa er noget mindre eller noget større. Jeg har ogsaa overværet Forestillinger i det kongelige Teater sammen med meget musikkyndige Udlændinge, som har udtalt sig med den største Anerkendelse om dem. Dette tror jeg bør siges under denne Forhandling; det ærede Medlem overdriver jo undertiden en lille Smule, og jeg tror, han har gjort det ved denne Lejlighed.

Blang: Jeg skal efter Omstændighederne undlade at fremsætte de Udtalelser vedrørende det foreliggende Teaterprojekt, som jeg havde tænkt at fremkomme med